

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 008, 029-01 /05

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2004. godine**

**FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJA BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO-
OSLOBODILAČKOG RATA
SARAJEVO**

Sarajevo, april 2005. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

MENADŽMENTU

FEDERALNOG MINISTARSTVA ZA PITANJA BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata**, iskazanih na stranicama od 1 do 8 na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji podkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na sljedeće:
  - upravni i finansijski nadzor, zakonska revizija i kontrola namjenskog trošenja sredstava nije vršena u cijelosti u skladu sa ovlaštenjima i potrebama navedenog Ministarstva,
  - nije vršen nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračko-invalidske zaštite, u skladu sa Odlukom o formiranju Fondacije,
  - sistem internih kontrola nije u cijelosti funkcionisao u svim segmentima rada Ministarstva, posebno u dijelu poštivanja Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu, Uredbe o računovodstvu, što je za posljedicu imalo prekoračenje tekućih transfera evidentiranih na drugim pozicijama u iznosu od 169.076 KM,

- nisu knjigovodstveno evidentirane obaveze za neisplaćene invalidnine iz prethodnog perioda, što je konstatovano izvršenom revizijom za 2003. godinu, a posebno jedne polovine neisplaćene invalidnine iz marta 2001. godine u visini od 11.651.141,19 KM,
  - nepostojanje pisanih kriterija u dijelu transfera udruženjima građana boračko - invalidske populacije.
4. Po našem mišljenju finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, koja se završava na dan 31.12.2004. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA ZA PITANJE BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO-
OSLOBODILAČKOG RATA
za 2004. godinu

1. UVOD

Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (u daljem tekstu Ministarstvo) je formirano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom, koji se odnosi na utvrđivanje jedinstvene politike i pripremanje sistemskih propisa kojim se regulišu osnovna socijalno-statusna pitanja vojnih invalida, porodica poginulih boraca i nezaposlenih boraca i boraca drugih oslobodilačkih ratova i sudionika oslobodilačkih pokreta i zaštitu ratnih i mirnodopskih vojnih invalida; zaštitu članova porodica poginulih, nestalih i umrlih boraca, kao i umrlih ratnih i umrlih vojnih invalida; upravni i finansijski nadzor izvršavanja zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite u skladu sa Ustavom i zakonom; daje mišljenja na propise koji pripremaju drugi organi, a odnose se na socijalno-statusna prava ovih kategorija; osiguravanje sredstava za finansiranje prava propisanih federalnim zakonima i drugim federalnim propisima; utvrđuje način isplate i usklađivanje mjesečnih novčanih primanja; izgradnju, uređenje i održavanje spomen obilježja globalja boraca i stratišta nevinih žrtava; kontrolu namjenskog trošenja sredstava i vođenje propisanih evidencija iz nadležnosti ovog Ministarstva. Borcima, ratnim invalidima i mirnodopskim vojnim invalidima podrazumijevaju se dosadašnji pripadnici Armije Bosne i Hercegovine, pripadnici HVO i policije, kao i borci NOR-a od 1941-1945. godine. Pod mirnodopskim invalidima podrazumijevaju se vojni invalidi koji su taj status stekli prilikom služenja obaveznog vojnog roka u miru.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji br. 01-02-511/03 od 05.05.2003. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji broj 01-02-511/03 od 07.10.2003. godine na koje je Vlada FBiH svojim aktom broj 496/2003 dala saglasnost. Poslovanje Ministarstva se odvija kroz osnovne organizacijske jedinice, i to:

- Kabinet ministra,
- Sektor za boračko-invalidsku zaštitu,
- Sektor za finansijsko-računovodstvene i informacione poslove,
- Sektor za normativno-pravne i opšte poslove.

Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za rad Ministarstva. Sredstva za rad Ministarstva se obezbjeđuju u Federalnom Budžetu.

Broj uposlenih u Ministarstvu, na dan 31.12.2004. godine je 30, a Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno je 33.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Alipašina 41.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo u svojim očitovanjima na Izvještaje o izvršenoj reviziji za 2003. godinu i ranije godine u cijelosti prihvatilo date preporuke i sačinjavalo operativne programe za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti, ali je različito postupalo po datim preporukama.

U cijelosti je postupljeno po preporukama koje se odnose na: poštivanje Uredbe o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova; popis imovine, potraživanja i obaveza; redovno usaglašavanje podataka u Glavnoj knjizi i ustrojenoj pomoćnoj evidenciji; poštivanje pisanih pravila o evidentiranju i kontroli potrošenog goriva; ograničenju troškova korištenja telefona; pronalaženju alternativnih mogućnosti distribucije invalidnina za 2005 godinu; pravilnom kretanju dokumentacije u Ministarstvu.

Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na: suštinsku kontrolu mjesečnih zahtjeva dostavljenih od kantonalnih uprava sa potrebnim novčanim sredstvima za invalidnine; suštinskoj kontroli dokumentacije prije unosa podataka; razdvajanju poslova između sektora; uspostavi sistema internih kontrola na svim nivoima i u svim segmentima; izvršene povrate neisplaćenih sredstava invalidnina; evidentiranje transakcija u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH; primjenu Zakona o budžetu/proračunu u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu u dijelu korištenja budžetskih sredstava samo za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene budžetom u njegovom Posebnom dijelu.

Međutim, Ministarstvo nije postupilo po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na: zadovoljavajući nivo upravno - finansijskog nadzora izvršavanja zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite; provođenju nadzora nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračke populacije; planiranju troškova distribucije invalidnina za 2004. godinu na poziciji «izdaci za materijal i usluge».

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija Ministarstva omogući:

- izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u skladu sa zakonskim propisima, da li su isti tačno, realno i objektivno iskazani, da li su provedene sve potrebne procedure oko trošenja budžetskih sredstava, kao i da li su se poštivale odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju,
- ocjena računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola, načina njihovog uspostavljanja, funkcionisanja i njihovu osposobljenost za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima,
- davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i namjensko trošenje budžetskih sredstava, kao i stvaranje uslova za uvođenje, primjenu i efikasan rad sistema internih kontrola.

Izvršili smo kontrolu poduzetih mjera za implementaciju Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica; izvršavanju upravno-finansijskog nadzora nad izvršenjem trenutno važećih zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite; provođenju zakonom propisanih revizija; kontrolu namjenskog trošenja budžetskih sredstava po datim ovlaštenjima i dosljednog pridržavanja zakona i instrukcija koje se odnose na Ministarstvo.

4. NALAZI I PREPORUKE

I u 2004. godini nastavljeno je funkcionisanje tri važeća Zakona, i pri tome neujednačeni pravni i socijalni položaj korisnika prava boračko-invalidske zaštite. To znači da su se budžetska sredstva za ove namjene koristila po propisima iz ranijeg perioda.

Invalidsko-boračka populacija svoja prava ostvaruje preko općinskih organa nadležnih za boračko-invalidsku zaštitu i uprava kantona, za koje na nivou Federacije BiH, ne postoje utvrđene jedinstvene politike i sistemski propisi kojima se regulišu osnovna prava ove populacije.

U maju 2004. godine usvojen je Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica («Sl. novine FBiH», br.33/04 od 19.6.2004. godine), kojim se ujednačavaju prava boračke populacije na područje cijele FBiH, stim što primjena ovog Zakona za pripadnike Armije BiH počinje od 01.01.2005. godine, a za pripadnike HVO-a od dana potpisa međudržavnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, a najkasnije do 31.12. 2005. godine.

a) *Menadžment i sistem internih kontrola*

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva utvrđene su organizacijske jedinice, njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Ministarstva. Prethodnom revizijom ukazano je na nedostatke u dijelu jasnog razgraničenja odgovornosti iz djelokruga rada zaposlenih, što je Ministarstvo tokom 2004. godine rješavalo izradom pisanih procedura interne računovodstvene kontrole i drugim instrukcijama. U toku 2004. godine izrađen je prijedlog novog Pravilnika o unutarnoj organizaciji Ministarstva.

Krajem 2003. godine u Sektoru za finansijsko-računovodstvene i informacione poslove sačinjene su pisane procedure interne računovodstvene kontrole, čija je primjena počela u 2004. godini. Prema ovim pisanim procedurama tačno je utvrđena kontrola finansijske dokumentacije od momenta njenog uvođenja u knjigu protokola, signiranja, likvidiranja, unosa i kontrole plaćanja. Sektor za finansijsko-računovodstvene i informacione poslove vrši evidentiranje obaveza unosom u sistem Federalnog trezora putem vlastite radne stanice. Razdvojeni su poslovi i vrši se kontrola pripreme i unošenja podataka u radnu stanicu. No i pored ovakvog organizovanog sistema kontrole u 2004. godini se desilo da pogrešno unesene obaveze nisu pravilno i na vrijeme ispravljene, što je za posljedicu imalo pogrešno iskazivanje pojedinih pozicija.

U toku revizije, konstatovano je da je u odnosu na prethodni period ostvaren značajan napredak u dijelu računovodstvenog nadzora koji se odnosi na provjere vjerodostojnosti knjigovodstvenih isprava. Međutim, računovodstveni nadzor, odnosno interna kontrola, nije u cijelosti funkcionisala kod računске kontrole zaprimljenih faktura u dijelu kontrole neobračunatog rabata utvrđenog ugovorom. Tokom revizije poduzete su mjere na otklanjanju uočenog propusta.

Da se ubrza usvajanje novog Pravilnika o unutarnoj organizaciji ovog Ministarstva i da se nakon njegovog usvajanja dosljedno vrši njegova primjena.

Da se osigura računovodstveni nadzor nad vjerodostojnim i računski tačnim knjigovodstvenim ispravama u cilju tačnog i pravilnog evidentiranja, a time i pravilnog finansijskog izvještavanja, kao i da se kod uspostave i jačanja sistema internih kontrola Ministarstvo pridržava Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva finansija.

b) *Obavljanje poslova iz nadležnosti ministarstva*

Pravilnikom o unutarnoj organizaciji Ministarstva (članom 3) definisano je da Ministarstvo vrši izradu sistemskih propisa koji regulišu prava boračke populacije; zaštitu članova porodica poginulih, nestalih i umrlih i upravno-finansijski nadzor izvršenja zakona iz oblasti boračko-invalidske zaštite.

Ministarstvo je Rješenjem broj: 01-05-148/04 od 03.02.2004. godine obrazovalo stalnu Komisiju za interni računovodstveni nadzor i upravni i finansijski nadzor u Ministarstvu, kantonalnim i općinskim službama uprave nadležnim za zaštitu boračke populacije. Osnovni zadatak ove Komisije je upravno - finansijski nadzor nad ostvarivanjem prava boračko-invalidske populacije. Tokom revizije konstatovano je da je Ministarstvo, putem ove Komisije, izvršilo upravno -finansijski nadzor nad malim brojem uzoraka iz kojih se ne mogu izvući validni zaključci.

Preporučuje se da Ministarstvo u cilju sagledavanja stvarnog stanja korisnika ovih prava obezbijedi permanentni upravno-finansijski nadzor u znatno većem obimu u skladu sa postojećom zakonskom regulativom iz ove oblasti.

Fondacija za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračke populacije ima status pravnog lica, a u skladu sa Odlukom Vlade FBiH broj: V191/02 od 16.5.2002. godine nadzor nad radom vrši ovo Ministarstvo i Federalno ministarstvo finansija/financija svako u svom dijelu ovlaštenja. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju u 2004. godini konstatovano je da je izvršena kontrola materijalno- finansijskog poslovanja Fondacije po prijavi jednog zaposlenika, dok nadzor nad radom Fondacije u pružanju pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračke populacije nije vršen. Iako u 2004.godini Fondaciji nisu doznačavana budžetska sredstva, Ministarstvo je bilo obavezno vršiti upravni nadzor nad radom Fondacije tim prije što je bilo sredstava na računu iz ranijeg perioda.

Potrebno je vršiti nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja boračke populacije kako je to predviđeno Odlukom o njenom formiranju.

Usvajanjem Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica (u daljem tekstu Zakon) Ministarstvo je imalo obavezu da donese sve potrebne podzakonske akte potrebne za njegovu primjenu, kao i da poduzme sve potrebne radnje za njegovu implementaciju. U predviđenom roku sačinjeni su i dostavljeni, nižim nivoima vlasti, slijedeći akti: Pravilnik o radu ljekarskih komisija za ostvarivanje prava po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica (sa obrascima); Pravilnik o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta (sa listom); Pravilnik o ortopedskom dodatku vojnih invalida i Pravilnik o dodatku za njegu i pomoć od strane drugog lica vojnih invalida.

Prije zvanične objave Zakona Ministarstvo je uputilo pismenu instrukciju kantonima i ukazalo na obaveze koje proističu primjenom ovog Zakona. Uslijedio je čitav niz pisanih uputstava i organizovanja pojedinačnih i zajedničkih sastanaka Ministarstva sa općinama i kantonima radi pojašnjenja pojedinih pitanja vezanih za realizaciju priprema za pravovremeni početak primjene Zakona. Obzirom da se jedan dio nadležnosti Ministarstva prenosi na nivo kantona (revizija svih izdatih rješenja) uslijedile su izrade dodatnih pisanih procedura i praktičnih pojašnjenja za dosljednu primjenu Zakona.

Pripreme za implementaciju ovog Zakona na nivou kantona i općina nisu bile predmet ove revizije, ali se na osnovu raspoložive dokumentacije, dostavljene od strane Ministarstva, koje je dužno provoditi nadzor, može zaključiti da se nisu ispoštovale odredbe (čl. 38. i 63) ovog Zakona prema kojim su općinske službe bile dužne da donesu prvostepena rješenja za sve korisnike do 31.12.2004. godine. Prema podacima Ministarstva na dan 15.01.2005. godine od ukupno 41.792 korisnika lične invalidnine na prvostepenu ljekarsku komisiju upućeno je 23.056 (55%) korisnika ovih prava, a izdato je 20.959 (50%) prvostepenih nalaza i mišljenja. Ministarstvo nije koristilo propisane mjere za ne poštivanje rokova predviđenih ovim Zakonom.

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti uloži dodatne napore kako bi se okončao postupak utvrđivanja prava po ovom Zakonu, ustrojila sva potrebna evidencija i uspostavila odgovarajuća saradnja svih učesnika u ovom procesu, obzirom da se radi o velikom broju korisnika ovih prava čija ukupna visina čini veliki izdatak iz budžeta.

Ministarstvo je u sklopu svojih redovnih aktivnosti kroz upravni postupak rješavalo o pravima boračko-invalididske populacije. Kao prvostepeni organ za izuzetno materijalno obezbjeđenje i pravo na novčanu naknadu nosioca najvećeg ratnog priznanja u toku 2004. godine, zaprimljeno je 1.151 predmet, a riješeno 1.142. Kao drugostepeni organ za rješavanje o pravima na invalidninu Ministarstvo je u 2004. godini zaprimilo 906 predmeta, a riješilo 830. U postupku zakonske revizije zaprimljeno je 3.485 predmeta, a realizovano 3.484 predmeta.

Primjenom novog Zakona dolazi do promjene nadležnosti Ministarstva u djelu rješavanja o pravima boračko-invalididske populacije. Ministarstvo će samo odlučivati kao drugostepeni organ za korisnike invalidnine po žalbama, a za korisnike koji imaju boravište na području Republike Srpske i Brčko-Distrikta rješavati će po žalbama na prvostepena rješenja i u postupku zakonske revizije.

c) Izvršenje Budžeta za 2004. godinu

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu za rad Ministarstva ukupno odobrena sredstva iznose 293.679.526 KM. Prema podacima iz finansijskih izvještaja ovog Ministarstva ukupno ostvareni izdaci su 293.627.971 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva manji su za 51.555 KM. Iako je u okviru ukupnog Budžeta ostalo neutrošeno budžetskih sredstava konstatovana su prekoračenja u odnosu na

Budžetom odobrena sredstva utvrđena u njegovom Posebnom dijelu za iznos nepravilno evidentiranog izdatka (15.867 KM) na poziciji tekući transferi (invalidnine). Također, revizijom utvrđeni ukupan izdatak u iznosu od 169.075,95 KM na ime poštanskih troškova za isplaćene invalidnine za decembar evidentiran na poziciji ostalih nespomenutih usluga, smatra se prekoračenjem tekućih transfera i nepravilnim evidentiranjem jer nije na ovoj poziciji planiran.

Tokom 2004. godine, u skladu sa Odlukom Vlade broj 654/03, isplaćena je jedna polovina invalidnine za mart 2001. godine. Pripremu dokumentacije za isplatu izvršilo je Ministarstvo, a Trezor je isplatu izvršio sa ESCROW računa što u Glavnoj knjizi Ministarstva nije evidentirano.

Da se budžetska sredstva koriste u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

d) Tekući rashodi u 2004. godinu

Izdaci za bruto plaće u 2004. godini su 479.258 KM ili 92,32% od rebalansom predviđenog iznosa 519.105 KM. Budžetom predviđena sredstva su se odnosila na 33 uposlana, a broj uposlenih na bazi časova rada je 30. Tokom godine vršena je preraspodjela budžetskih sredstava sa ostalih pozicija na poziciju naknade troškova zaposlenih, mada je budžetskim zahtjevom za 2004. godinu tražena veća masa sredstava koja se konačnim izmjenama Budžeta i prihvatila.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 353.453 KM ili 83,52% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom.

Na ovoj poziciji evidentirani su: izdaci za rad ljekarskih komisija Nova Bila i Federalnog zavoda PIO/MIO Mostar za ocjenjivanje radne sposobnosti; izdaci za registraciju i osiguranje vozila i uposlenika. Isplata naknade PTT usluga za isplaćene invalidnine za decembar 2004. godine u iznosu od 169.075,95 KM evidentirane su na ovoj poziciji, iako Budžetom nisu bile ovdje planirane.

Da se finansijske promjene, odnosno transakcije evidentiraju neposredno na propisanim pozicijama, a na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

e) Tekući grantovi

Ukupni tekući grantovi iskazani u finansijskim izvještajima su 292.667.847 KM ili 100% u odnosu na Budžetom odobrena sredstva uključujući i isplatu iz tekuće rezerve (75.000 KM), a odnose se na:

• Izdatke vojne invalidnine	288.813.308,80 KM
• Izdatke za pomoć u liječenju boraca	459.905,55 KM
• Grantovi neprofitnim organizacijama	2.825.000,00 KM
• Transfer udruženjima građana	585.500,00 KM

Izdaci u visini od 288.813.308,80 KM se odnose na redovne izdatke za invalidnine, izuzetno materijalno obezbjeđenje korisnika boračko-invalidske zaštite i izdaci za nosioce najvećeg ratnog priznanja "Zlatni ljiljani". O pravima ove populacije rješavaju općinski organi i uprave kantona, nadležne za ovu populaciju, osim prava na izuzetno materijalno obezbjeđenje, o kojem rješava ovo Ministarstvo. I u 2004. godini isplata ovih sredstava vršena je za pripadnike Armije FBiH na osnovu Naredbe o načinu isplate i povećanju ličnih i porodičnih invalidnina broj 03-02-280/99, a za pripadnike HVO na osnovu Odluke o načinu obračuna naknada za RVI, ranjene, ozlijeđene, povrijeđene i oboljele pripadnike, te članove obitelji poginulih i nestalih branitelja HVO broj 02-41-645/00. Utvrđene visine naknada po pomenutoj Naredbi i Odluci nisu usaglašene i neobebezbjeđuju ujednačen socijalni položaj svih kategorija korisnika boračko-invalidske zaštite iz reda Armije FBiH i HVO.

Na poziciji izdataka za vojne invalidnine, evidentiraju se mjesečno dostavljeni zahtjevi za isplatu po kantonima. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatovano je da je na ovoj poziciji evidentirano

dvanaest invalidnina. Na istoj poziciji evidentirani su izdaci (za jedanaest mjeseci) za troškove distribucije invalidnina koju vrše pošte na teritoriji FBiH. Neisplaćene invalidnine koje uredno mjesečno vraćaju pošte u Trezoru se evidentiraju kao smanjenje isplata na ovoj poziciji, dok općine raspolažu sa podacima kome nije isplaćena invalidnina i zbog čega. Ministarstvu nije poznato da li će ta sredstva biti ponovo upućena na isplatu ili je u međuvremenu prestala obaveza isplate, pa prema tome nije poznato da li je taj povrat prihod ili je samo odloženi rashod.

Ministarstvo vrši samo kontrolu računске ispravnosti dostavljenih zahtjeva i njihove usaglašenosti sa pratećom dokumentacijom, ali ne i suštinsku kontrolu. Ministarstvo je u 2005. godini uspostavilo jedinstvenu bazu podataka svih korisnika ovih prava pa se može očekivati u narednom periodu cjelovitija kontrola trebovanih i isplaćenih invalidnina.

Kod preuzimanja pojedinačnih evidencija od općinskih organa potrebno je preuzeti urednu i tačnu evidenciju, kako bi se raspolagalo sa tačnim podacima o svim korisnicima ovih prava.

Potrebno je obezbijediti u kontinuitetu kontrolu dokumentacije koja se dostavlja Ministarstvu na osnovu koje se vrši isplata kao i kontrolu nakon isplata svakog korisnika ovih prava.

Izdaci za pomoć u liječenju borca-invalida vršeni su na osnovu odluke Vlade FBiH broj 414/2004 od 02. 09. 2004 godine, i na osnovu kriterija koje je donio ministar 12. 05. 2004 godine. O pravima odlučuje Komisija od 3 člana formirana od strane ministra Rješenjem broj: 03-14-818/04 od 24.05. 2004 godine. Članovi komisije su uposlenici Ministarstva. Najveći dio ovih sredstava u visini od 369.000,00 KM namijenjeni su za nabavu antidekubitalnih madraca za RVI paraplegičare i ortopedska pomagala za slijepe RVI. Popis lica koje su ostvarile ovo pravo su sačinila kantonalna ministarstva za pitanje boraca, prema dopisu Federalnog Ministarstva boraca 03-41-938/03 od 07. 8. 2003. godine.

Grantovi neprofitnim organizacijama raspodijeljeni su na osnovu Odluke Vlade FBiH broj: 395/04 Budžeta i Rebalansa budžeta za 2004 .godinu. Vlada je donijela Odluku na osnovu prijedloga Ministarstva broj:01-02-1210/04od 06.08.2004godine. Ministarstvo je prijedlog pripremilo na osnovu zaprimljenih zahtjeva sa područja gdje je gradnja već ranije započeta.

Transfer udruženjima građana u iznosu od 585.500 KM je prvi put Budžetom planiran u ovom Ministarstvu. Ministarstvo nije raspolagalo sa potrebnom evidencijom ovih udruženja i nije imalo propisane procedure po kojima bi se ovi transferi realizovali, osim za iznos od 75.000 KM koji je isplaćen na osnovu odlukaVlade iz sredstava tekuće reserve. Isplate ovih sredstava vršene su na osnovu pojedinačnih rješenja koje je donosio ministar. Udruženja koja su na ovaj način dobila sredstva iz Budžeta su u propisanom roku dostavila Ministarstvu izvještaje o utrošenim sredstvima.

Da se izdaci za pomoć u liječenju, grantovi neprofitnim organizacijama i transferi udruženjima građana boračke populacije raspoređuju na način i u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom, i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu. Posebno je potrebno utvrditi kriterije na osnovu kojih se vrši ova raspodjela.

Ukupni kapitalni izdaci u visini od 87.000 KM predstavljaju izdatak za nabavku auta za invalidna lica. Budžetom za 2004. godinu predviđena su sredstva za ovu nabavku na poziciji gdje se planiraju kapitalni izdaci za Ministarstvo, a ne nabavku sredstava koja se dodjeljuju kao grant pojedincima. Procedurom Javnog poziva za nabavku izvršen je izbor najpovoljnijeg ponuđača i stvorena obaveza na iznos od 112.000 KM. Na ovaj način stvorene su veće obaveze nego što su Budžetom predviđene i na temelju predračuna na kraju budžetske godine. Nabavljena auta su dodijeljena invalidima u februaru 2005. godine, o čemu postoji uredna evidencija.

Budžetska sredstva planirati prema namjeni i na propisanim pozicijama u skladu sa postojećim zakonskim i podzakonskim aktima; sredstva trošiti do visine utvrđene Budžetom u njegovom Posebnom dijelu; ne stvarati obaveze veće od dozvoljenih, čime se na ne dopušten način troše budžetska sredstva iz naredne godine i obaveze stvarati na temelju validne dokumentacije.

f) Obaveze na dan 31.12.2004. godine

U finansijskim izvještajima –bilans stanja na dan 31.12.2004. godine iskazane obaveze Ministarstva su u iznosu od 24.734.992 KM, a sastoje se od:

• Kratkoročnih tekućih obaveza	24.685.797 KM
• Obaveze prema uposlenicima	44.680 KM
• Kratkoročnih razgraničenja	4.515 KM

Komisije za popis sredstava i izvora sredstava, obaveza i potraživanja su izvršile popis, sačinile zapisnike na osnovu kojih je donesena Odluka o usvajanju Izvještaja o izvršenom popisu sredstava i izvora, potraživanja i obaveza na dan 31.12. 2004 .godine. Komisija za popis potraživanja i obaveza je popisom utvrdila da ukupna vrijednost kratkoročnih obaveza iznosi 24.701.803,17 KM, a ne 24.685.797 KM kako je to u bilansu stanja evidentirano. Ova razlika predstavlja pogrešno evidentiran izdatak invalidnina u visini od 15.867 KM i 139 KM obaveza pogrešno evidentiranih u trezoru o čemu postoji službena zabilješka. Kratkoročne obaveze se najvećim dijelom odnose na ne isplaćene invalidnine za dvanaesti mjesec 2004. godine.

Prethodnim revizijama je utvrđeno da postoje neizmirene obaveze za invalidnine iz ranijeg perioda za što nije tokom revizije prezentirana odgovarajuća dokumentacija, a ove obaveze nisu evidentirane u Glavnoj knjizi Ministarstva.. Naime, Ministarstvo je aktom broj 05-41-49/04. od 13.01.2004. godine uputilo Federalnom ministarstvu finansija Zahtjev za isplatu 50% sredstava invalidnine iz mjeseca marta 2001. godine u visini od 11.651.141,19 KM što je i učinjeno obzirom da su ova sredstva Budžetom za 2004. godinu planirana na poziciji Federalnog ministarstva finansija. To znači da Ministarstvo raspolaže ovim podacima, a isti nisu bili predmet popisa a ni knjigovodstvenog evidentiranja.

Da se u narednom periodu finansijske promjene evidentiraju na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i da se stalno usaglašavaju knjigovodstvena evidentiranja sa Trezorom što obezbjeđuje pravovremene ispravke pogrešnih evidentiranja.

g) Ostali nalazi (IT sistem)

Ministarstvo vrši evidentiranje finansijskih transakcija unosom svojih zahtjeva u sistem Federalnog trezora «on line» vezom, putem vlastite radne stanice uz odgovarajuće sisteme internih kontrola.

Međutim, isplata invalidnina se vrši na osnovu mjesečnih zahtjeva kantonalnih uprava koji se dostavljaju na disketama i u pisanoj formi. Ministarstvo posjeduje informacioni sistem koji treba da obezbijedi validne podatke o korisnicima boračko- invalidske zaštite i čija primjena se očekuje u narednoj godini sa početkom primjene novog Zakona. Ažuriranje podataka općinskih uprava u jedinstven informacioni sistem Ministarstva, stvara uslove za suštinsku kontrolu: stečenih prava, broja korisnika, pojedinačne visine ostvarenih prava, isplate, kontrole povrata itd.

Potrebno je obezbijediti cjelovitu bazu podataka za sve korisnike prava boračko-invalidske zaštite, njihovu stalnu ažurnost, permanentnu kontrolu mjesečnih zahtjeva za isplata, kontrolu isplata i povrata ne isplaćenih invalidnina.

5. ZAKLJUČAK

U cilju sagledavanja zakonitosti rada Ministarstva, uspješnosti i efikasnosti realizacije osnovnih zadataka utvrđenih aktom o osnivanju, izvršenju Budžeta, a cijeneći postojeće okruženje, izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu konstatovano je da važan dio osnovnih zadataka nije ostvaren na zadovoljavajućem nivou, iako je tokom prethodnih revizija ukazivano na to i davane su preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Ministarstvo treba da vrši upravno - finansijski nadzor nad dovoljnim brojem uzoraka koji mogu obezbijediti validne zaključke. Potrebno je obezbijediti sveobuhvatan i permanentan upravno-finansijski nadzor, sa tačno određenim rokovima otklanjanja svih utvrđenih nepravilnosti i pismenim obavještanjima o tome. Nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračke populacije treba vršiti u skladu sa Odlukom o njenom formiranju.

Ističe se, da su donesenim pisanim procedurama i njihovom primjenom obezbijedene efikasne računovodstvene kontrole, te da su uočeni propusti u ovoj oblasti iz ranijeg perioda otklonjeni tokom 2004. godine. Neujednačini pravni i socijalni položaj korisnika boračko-invalidske zaštite prevaziđen je usvajanjem novog Zakona, čija se primjena očekuje početkom 2005. godine za pripadnike Armije FBiH, a za pripadnike HVO do kraja 2005. godine.

Ministarstvo je uložilo vidne napore na izradi podzakonskih akata za pravovremenu primjenu Zakona. Veliki broj institucija koje su uključene u početak primjene Zakona nije na vrijeme izvršio svoje zadatke, a jedinstven cilj je bio da se do 31.12.2004. godine donesu prvostepena rješenja za sve korisnike ovih prava.

Ističemo da je Ministarstvo u 2004. godini realizovalo značajan dio preporuka datih u Izvještaju o izvršenoj reviziji prethodne godine i da ulaže napore na realizaciji nerealizovanih preporuka. Ovom revizijom nerealizovane preporuke su ponovo konstatovane i predložene menadžmentu za realizaciju, a sve u cilju zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

KOMENTAR:

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata se očitovalo na Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine. Na određeni broj nalaza date su primjedbe i obrazloženja. Primjedbe koje se odnose na transfere udrženjima građana su djelomično prihvaćene i inkorporirane u konačan tekst Izvještaja. Ostale primjedbe nisu prihvaćene iz razloga što nisu data adekvatna obrazloženja i prezentirani relevantni dokazi.

Viši revizor
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Tim:
Nusreta Hadžimustafić, dipl. ecc.
Danko Buhač, dipl. ecc.